

Turizm ve Tanıtma Bakanlığından :

Tercüman-Rehber Kursları ve Tercüman-Rehber Yönetmeliği**Kuruluş :**

Madde 1 — Tercüman - Rehberlerin yetiştirilmeleri, bunlara çalışma izni verilmesi ve çalışmalarının denetimi bu Yönetmelik hükümlerine göre Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca yapılır.

Madde 2 — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığının Kanununun 26 nci maddesi gereğince Tercüman-Rehber yetiştirmek amacıyla Tercüman - Rehber kursları açar.

Madde 3 — Bakanlık kursları 2 nci maddede bahsedilen kanunun 16 nci maddesi gereğince kurulan Bölge Müdürlüklerinin görev ve yetkileri hakkındaki yönetmeliğin 7 nci maddesine ve II nci Beş Yıllık Kalkınma Planı Turizm Sektörü Tedbirlerinde öngörülen esaslar içerisinde düzenler.

Madde 4 — Bakanlık kurs açılacak bölgeleri ihtiyaca göre tespit eder.

Madde 5 — Bölge Müdürleri Bölgelerinde çalışacak Tercüman-Rehberlerin kurs, sınav, çalışma izinleri ve denetimleriyle ilgili işlemleri Bakanlığın talimatına göre düzenler ve yürütür.

Amaç :

Madde 6 — Kursların amacı, yurdumuza gelen turistlere ve konuklara Türkiye'nin doğal, tarihsel ve folklorik değerlerini yabancı dilde tanımlayabilen, bunların güvenlik ve kolaylık içinde bilgi alınmalarını sağlayabilen elemanlar yetiştirmektir.

Madde 7 — Kurslar, Bakanlığımıza bağlı OTEM'lerde (Otelcilik ve Turizm Eğitim Merkezleri) Türkiye çapında, bölgelerde bölge çapında olmak üzere iki seviyede açılır.

Türkiye çapında olan kursların süresi 8 aydır.

Bölgesel kurslar 3 ay süreli olup, kurslarda iş saatleri ve Cumartesi, pazar günleri dışında iki gün 3'er saatten 6 saat, 3 gün 2'er saatten 6 saat olmak üzere haftada toplam olarak 12 saat ders yapılır. 3 aylık ders saati toplamı (60 günlük) 144 olup, gereği halinde bu toplam 140 - 150 saat arasında değişebilir.

Ders programı :

Madde 8 — Kursların ders programı Bakanlıkça hazırlanır. Bu programda yer alan Arkeoloji, Mitoloji, Sanat Tarihi, Coğrafya ve Folklor dersleri OTEM'lerde Türkiye çapında, bölgelerde ise kursun açılacağı bölgenin özelliklerine ağırlık verilerek uygulanır.

Kurslara katılabilme şartları :

Madde 9 — a) Türk vatandaşı olmak,

b) 18 yaşını bitirmiş olmak,

c) En az lise yada dengi bir okuldan mezun olmak,

d) Tercümanlık yapacağı dili (veya dilleri) iyi bilmek,

Madde 10 — Kurslara katılabilmek için ibraz edilmesi gereken belgeler :

a) Nüfus cüzdanı aslı veya noterden onaylı örneği,

b) Öğrenim belgesi aslı veya noterden onaylı örneği,

c) Sağlık belgesi aslı veya noterden onaylı örneği,

d) Dört adet vesikalık fotoğraf,

e) Hükümet doktorundan alınacak sağlık durumlarını bildirir rapor ve aşı kağıdı.

Madde 11 — Kurslara iştirak edebilmek için yapılacak seçme sınavında başarı göstermek şarttır.

Madde 12 — Seçme sınavlarına katılacaklara Bölge Müdürlüklerince fotoğraflı ve onaylı sınav giriş kartı verilir.

Madde 13 — Giriş sınavları :

a) Genel kültür yazılı sınavı,

b) Yabancı dil yazılı sınavı,

c) Bu iki sınavı başarıyla vermiş olanlar için lisan bilgisi sözlü sınavı ve genel mülakat şeklinde yapılır.

Madde 14 — Giriş sınavlarının başarıyla olmak için genel kültür testi ve yabancı dil yazılı sınavından 100 üzerinden en az 60 puan almak gerekir.

Madde 15 — Genel kültür testi ile yabancı dil yazılı sınav soruları Bakanlıkça bir komisyon tarafından hazırlanır.

Madde 16 — Giriş sınavı komisyonu aşağıda belirtilen kimselerden teşekkül eder.

a) Bakanlık temsilcisi,

b) Bölge Müdürü,

c) Bakanlığımızda yabancı dil sınavı yapmaya yetkili kişiler,

d) Tercüman - Rehber meslek teşekküllerinden bir temsilci.

Kursa devam, dersler ve bitirme sınavları :

Madde 17 — Bölgelerde açılacak kurslara katılanlardan, 7 nci maddede tespit edilen ders saatleri toplamının 1/10'ünden fazlasına devam etmeyenler OTEM bünyesindeki kurslara da 20 günden fazla devam etmeyenler bitirme sınavlarına girme haklarını kaybederler.

Madde 18 — Kursu başarı ile bitirmiş olmak için, bölge içinde Cumartesi ve pazar günleri düzenlenecek turların en az 3/4'üne katılmak şarttır. Ayrıca OTEM kursiyerlerinin, kursların sonunda yapılacak ortalama 15 günlük yurt içi gezisine de aralıksız katılmaları şarttır.

Hastalık sebebiyle ve rapor ibraz edilebilme kaydıyla yurt içi gezisine katılmayanlar nazari bilgi sınavını başarıyla vermişlerse daha sonraki dönemde geziye iştirak ettikten sonra Tercüman - Rehber belgesi almaya hak kazanırlar.

Madde 19 — Kurslarda okutulacak derslerden, kültür derslerinin genel kültür düzeyinde ve konuların detaylarından çok inahiyetlerini veren nitelikte kalması, gerekli pratik bilgilerinde mutlaka kazandırılacak şekilde hazırlanması gereği öğretimi görevi alacaklara duyurulur. Kurslarda öğretim görevi alacaklar kurs süresi içinde hazırlayacakları ders metinlerini kurs yöneticisine verirler. Kurs yöneticisi bu ders metinlerini teksir ettirerek kursiyerlere dağıtır. Ayrıca bu ders metinlerinden ikiye nüsha ilerde kitap haline getirilmek üzere Bakanlığa gönderilir.

Kurslarda aşağıda yazılı ders grupları yer alır.

1 — Genel turizm bilgileri :**1 — Teorik turizm :**

a) Turizm kavramı,

b) Tarihçe,

c) Turizmin ekonomik, sosyal ve kültürel yönü.

d) Turizmin çeşitleri,

e) Turistik tesislerin özellikleri,

f) Turizmin kredileri, faiz, vade, amortisman,

g) Turizm eğitimi,

h) Propaganda,

ı) Turizmin geleceği,

j) Turizm planlaması,

2 — Pratik turizm :**A — Dünya turizmi :****1 — Turizm organizasyonları :**

a) Milli,

b) Milletlerarası,

2 — Turistik tesislerin kapasitesi**3 — Turist hareketleri****4 — Turist hareketlerine tesir eden faktörler****5 — Turizmden sağlanan döviz ve sirkülasyon****B — Türkiye'de turizm :****1 — Organizasyon :**

a) Resmî,

b) Ticarî,

c) Fahrî.

2 — Bölgesel anlaşmalar**3 — Turizm piyasasında Türkiye****4 — Turistik kaynaklar****5 — Turistik teçhizat****6 — Turizm mevsimi****7 — Turistik hareketleri****8 — Turistik tedbirler****9 — Turizm bilançosu ve tediyeye muvazenesine tesiri****TR. 2 — Turist psikolojisi :**

a) Turist kimdir

b) Turistin merak ve teccüssüleri

c) Teccüssü tümin seyahatları

d) Seyahat programına tesir eden faktörler

e) Memleket, yol ve vasıta seçimi

f) Münferit veya kolektif seyahatlar

g) Gümrük ve polis formalitelerinin turist psikolojisinde tesiri

h) Konaklama tesislerinde turistin aradığı vasıflar

i) Turistin milliyetine, cinsiyetine, dinine, mesleğine, yaş temayüllerine uygun program tanzimi

k) Turisti anlamamın ya tatmin etmenin milli faydaları

l) Turiste sıcak ilgi ve muamele

m) Turiste kolaylıklar temini

n) Turistin memlekete daha fazla döviz bırakmasını yardımcı şartların hazırlanması turist iş alemine nüfuz

- o) Turiste aradığını ve umduğunu verebilme.
 3 — Tercüman - Rehberlik :
 A — Tercüman - Rehber tarihçesi
 B — Turizm Endüstrisinde Tercüman - Rehberin yeri
 Kısım
 1 — a) Tercüman - Rehberin tarifi
 b) Tercüman - Rehberliğin gelişimi
 Kısım
 2 — a) Tercüman - Rehberlik mesleği
 b) Tercüman - Rehberin vasıfları
 Kısım
 3 — a) Tercüman - Rehber yönetmeliği
 b) Tercüman - Rehber Derneği ve organizasyonu
 c) Tercüman - Rehberin geleceği
 TR. 4 — Turizm Mevzuatı :
 a) Turizm mevzuatı (6086 sayılı Kanun)
 b) Gümrük mevzuatı
 c) Kambiyo mevzuatı
 d) Pasaport ve vize
 e) Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu
 f) Eski eserleri koruma
 5 — Harita bilgisi :
 a) Harita nedir
 b) Haritanın lüzumu
 c) Haritanın çeşitleri
 d) Ölçekler
 e) Haritanın çizilmesi
 f) Haritayı yönüne koyma
 g) Harita okuma
 h) Haritada mesafeleri ölçme
 6 — Türkiye Coğrafyası :
 a) Türkiye'nin dünya'daki yeri
 b) Sınırları
 c) Arızaları : (Engebeler)
 1 — Dağları
 2 — Ovaları
 3 — Nehirleri
 4 — Körfez ve limanları
 5 — Boğazlar
 d) İklimi
 e) Ekonomik durumu :
 1 — Tarım
 2 — Madenler
 3 — Su ürünleri
 4 — Endüstri
 5 — Ulaştırma
 7 — Bölgelerin turistik karakterleri :
 1 — Bölgelerin turizm yönünden sınırlandırılması,
 2 — Bölgelere göre turizm organizasyonu :
 A — Resmî organlar :
 a) Turizm ve Tanıtma Bölge Müdürlüğü
 b) Turizm Büroları
 B — Özel organlar :
 a) Turizm Acentaları
 b) Turizm Dernekleri
 C — Bölgelerin önemli turistik yerleri :
 a) Tarihî yerler
 b) Şifalı sular
 c) Av sahaları
 d) Plajlar
 e) Tabii güzellikler
 D — Ulaşım imkânları :
 a) Karayolu ve terminaller
 b) Denizyolu ve limanlar
 c) Havayolları - meydanlar
 d) Demiryolları ve garlar
 E — Konaklama tesisleri :
 a) Turistik oteller
 b) Moteller
 c) Hosteller
 d) Pansiyonlar
 e) Kampingler
 f) Oberjler
 g) Tatil köyleri

- h) Turistik havuzlar
 F — Sağlık tesisleri :
 a) Kaplıcalar
 b) Hastahaneler
 c) Sağlık merkezleri
 d) Revirler
 e) İlk yardım
 G — Yeme içme :
 a) Lokanta
 b) Pastahaneler
 c) Gazinolar
 d) Gece kulübü
 H — Bölge folklorü :
 a) Danslar
 b) Kıyafetler
 c) Yemek
 d) Törenler
 8 — Din, san'at edebiyat sosyoloji :
 A — Dinler tarihi :
 1 — Dinin hedefi
 2 — Dinlerin doğuşu esasları, mukayesesi
 3 — Yayıldığı sahalalar
 4 — Mezhepler
 5 — Tarihte Türklerin benimsediği dinler
 B — San'at tarihi :
 1 — San'atın hedefi
 2 — San'atın dalları
 3 — San'atın doğuşu
 4 — Tarihçesi
 5 — Büyük sanatkarlar
 6 — San'atta yeni cereyanlar
 C — Edebiyat tarihi :
 1 — Edebiyat san'atı
 2 — Dalları
 3 — Dünyada ve Türkiye'de büyük edebiyat sınırları
 D — Sosyoloji :
 1 — Türk toplumu
 2 — Tarihî gelişimi
 3 — Türklerde devlet şekilleri ve egemenlik
 4 — Türklerin yayıldığı sahalalar
 5 — Türkiye Cumhuriyeti siyasî bünyesi
 9 — Türk folklorü :
 A — Folklor nedir ?
 B — Kıyafetler
 1 — Millî
 2 — Mahallî
 C — Oyunlar
 D — Danslar
 E — Yemekler
 F — Törenler (nişan, nikâh, millî ve dinî)
 10 — Mitoloji :
 A — Mitoloji nedir ?
 B — Mitolojinin doğuş sebepleri
 C — Mitolojinin kaynakları :
 D — Yunan mitolojisi
 E — Roma mitolojisi
 F — Türk mitolojisi
 11 — Tarih :
 1 — Anadolu'da kurulan medeniyetler :
 a) Neolitik
 b) Kalkolitik
 c) Eski tunç
 d) Hitit
 e) Urartu
 f) Frig
 g) İyon
 h) Roma
 i) Bizans
 j) Selçuk
 j) Osmanlı
 2 — Türkiye Cumhuriyeti :
 3 — Türk Devrimleri :
 a) Devrimlerin hedefi
 b) Sosyal Devrimler

- c) Kültürel Devrimler
- d) Ekonomik Devrimler
- e) Dinsel Devrimler
- f) Siyasî Devrimler
- g) Devrimlerin neticeleri

12 — Arkeolojik bilgiler :

- 1 — Arkeoloji nedir ?
- 2 — Arkeolojik terimler
- 3 — Arkeolojik kazılar
 - a) Gaye
 - b) Nasıl yapılır ?
 - c) Dikkat edilecek hususlar
- 4 — Kazılarda bulunan antik eserlerin değerlendirilmesi
- 5 — Türkiye'de arkeolojik yayın
- 6 — Bölgelerdeki önemli antik şehirler ve müneferit eserler.

13 — Pratik dersler :

- 1 — Bölgelerin tarihî yerleri ve müzeleri
- 2 — Eğlence yerleri, hatıra eşya satış yerleri, yerinde incelenir ve mesleki bilgiler uygulanır.

14 — İlk yardım dersleri :

Madde 20 — Kurslarda ders verecekleri konularında ihtisas yapmış ve en az lise seviyesindeki okullarda ders verebilecek nitelikte olanlar arasından Bakanlıkça tespit edilir. Gereğince Bakanlık onayına sunulmak üzere seçim için Bölge Müdürlüklerine yetki verilir.

Madde 21 — Bütün derslerin bitirme sınavları test usulü ile yazılı olarak yapılır.

Yabancı dil bitirme sınavları ayrıca sözlü olarak yapılır. Yabancı dil sözlü sınavlarının konusunu arkeolojik bilgiler ile rehberlik mesleğiyle ilgili diğer konular teşkil eder. Yabancı dil sözlü sınavında alınan not ile yabancı dil yazılı sınavında alınan not ortalamasının en az 100 puan üzerinden 60 puan olması şarttır.

Madde 22 — Bitirme sınavlarında 100 üzerinden 60 puan alanlar başarılı sayılırlar.

Madde 23 — Bitirme sınavları komisyonu :

Bölgelerde :

- a) Kurs yöneticisi,
- b) Bölge Müdürlüğünce tespit edilecek 3 kurs öğretmeni
- c) Bakanlığımızda yabancı dil sınavı yapmaya yetkili kişiler
- d) Tercüman - Rehberlik dersi öğretmeni.

OTEM'lerde bitirme sınav komisyonu, OTEM Yönetmeliği esasları içinde teşkil edilir.

Kurs yöneticisi ve görevleri :

Madde 24 — Bölge Müdürünün seçip Bakanlığın onayladığı kişiler kurs yöneticisi ve yardımcısı olurlar. Bölgesel kurslarda Bölge Müdürü de kurs yöneticisi olabilir.

Madde 25 — Kurs yöneticisi :

a) Kursun açılacağını çevrede ilân eder. (Basın ve radyo ile)

b) Kurs çalışmalarını sevk ve idare eder.

c) Kurs için aşağıdaki cetvel ve listeleri tutar

- 1 — Aday kayıt listesi
- 2 — Aday devam cetveli
- 3 — Öğretmen devam cetveli
- 4 — Kurs giderleri cetveli
- 5 — İmtihanla ilgili listeler

d) Kurslarda disiplin ve devamı sağlar.

e) Kursiyerlerin kurs bitirme belgelerini tanzim eder.

f) Öğretmenlerin faaliyetlerini ve devamlarını kontrol eder ve tavsiyelerde bulunur.

g) Demirbaşların bakım ve muhafazasıyla yükümlü ayniyat memurunun ve sayman mutemedinin işlemlerini denetler.

Mali konular :

Madde 26 — Kurslarda ders ve konferans vereceklerden;

a) Ders vermek üzere, Teşkilât dışından temin olunan görevlilere Bütçe Kanununa ekli (R) işaretli cetvelin kurs giderleri ile ilgili açıklamasında belirtilen miktarı geçmemek üzere saat başına Bakanlıkça tespit edilecek ders ücreti,

b) Kurslarda okutulan derslerin takviyesi amacı ve mahdut ve belirli konulara inhisar ettirilmesi şartı ile öğretim üyeleri ve yardım-

cularına kurs programına paralel ayrı bir program dahilinde verilecek konferanslar için Bütçenin (R) cetvelindeki açıklamada belirtilen miktarı geçmemek üzere Bakanlıkça takdir olunacak konferans ücreti,

c) Kurslarda ders vermek üzere görevlendirilen Turizm ve Tanıtma Bakanlığı personeline, Bütçe Kanunlarının ilgili maddesinde belirtilen miktar üzerinden saat başına ders ücreti ödenir.

Madde 27 — Uygulama derslerinde görev alacak en az üç yıllık meslekî tecrübesi bulunan Tercüman - Rehberlere 26 ncı maddenin (a) fıkrasına göre saat başına tespit edilecek uygulama dersi ücreti verilir. Ancak, bu miktar şehir içi uygulama derslerinde 2 saatlik, şehir dışı uygulama derslerinde ise günde 4 saatlik ücret tutarını geçmez. Bunların Harcırah Kanununa göre yevmiye ve gerektiğinde yol masrafı hakları saklıdır.

Madde 28 — Uygulama rehberine madde 27 de belirtilenlerin dışında ayrı bir ücret ödenmez.

Madde 29 — Uygulama dersleri için tertiplenen gezilere 26 ncı maddede yazılı ders veya konferans görevlilerinden katılmak isteyenlere ayrıca para ödenmez. Bunlardan geçici görevle görevlendirilmiş olanlara yalnız yollukları ödenir.

Madde 30 — Kurslarda ders veya konferans verenlere bitirme sınavlarında sınav süresince saat başına 26 ncı madde esasları dahilinde ücret ödenir. Ancak, bu ücretin bir günlük tutarı 3 ders veya konferans saati ücretini geçemez.

Madde 31 — Tercüman - Rehberler hizmet karşılığı vs. surette elde ettikleri dövizleri ve diğer bazı bilgileri gösterir bir beyannameyi (bu husustaki kambiyo rejimi hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla) her tur için ayrı ayrı doldurarak bağlı oldukları Bölge Müdürlüğüne verirler.

(Sözü edilen beyanname örneği Bakanlıkça hazırlanır).

Madde 32 — Tercüman - Rehberlerin çalışma, çalıştırma ve denetimleri :

Tercüman - Rehberler her sene Mart ayı içinde Tercüman - Rehber hıviyet kartını, varsa Tercüman - Rehber meslek teşekkülleri aracılığı ile bağlı buldukları Bölge Müdürlüğüne vize ettirmek zorundadırlar. Bölge Müdürlüğü, vizesi yapılan Tercüman - Rehberlerin adlarını Bakanlığa, mahallin belediyesine ve emniyet teşkilâtına bildirir.

Belediyeler Bölge Müdürlüğünce vizesi yapılarak adları kendilerine bildirilen Tercüman - Rehberlerden gayrısına çalışma izni vermezler.

Madde 33 — Müze Müdürlükleri, Seyahat Acentaları ve Turizm Müessesesi Belgesini haiz bulunan tesisler, her sene Bölge Müdürlüklerine vizesi yapılmamış Tercüman - Rehberleri çalıştıramazlar.

Madde 34 — Seyahat acentaları ve diğer ilgili kuruluşlar tertipleyecekleri gezilerde Turizm ve Tanıtma Bakanlığından belgeli bir profesyonel Tercüman - Rehber bulundurmaları mecburiyetindedirler.

Madde 35 — Tercüman - Rehberlerin müze, öğren yerleri ve benzeri ziyaret mahallerine ücretsiz giriş ve buradaki çalışmalarında ilgilili hususlar Millî Eğitim Bakanlığı, Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünce tespit edilmiş 3/12/1964 tarih ve 6/3997 sayılı Bakanlık Kurulu Kararına uygun olarak yapılır.

Madde 36 — Tercüman - Rehber Derneklerinin göstereceği Tercüman - Rehberlere ilzumu halinde, gümrüklere ve turisti getiren Türk ve yabancı nakil vasıtalarına (vapur, tren, uçak, otobüs) serbestçe girebilmelerini temin maksadıyla örneği Bakanlıkça hazırlanacak serbest giriş kartları verilir.

Madde 37 — Bölge Müdürlü başkanlığında, Bölgenin Belediye temsilcisi, seyahat acentaları temsilcisi ve varsa Tercüman - Rehberler Derneği temsilcisi, yoksa Bölge Müdürünün seçeceği bir Tercüman - Rehberden kurulu komisyon tarafından her yıl Mart ayı içinde Tercüman - Rehberlerin fiyat tarifeleri tespit edilip ilgili kuruluşlara ve Tercüman - Rehberlere bildirilir.

Tespit edilen bu fiyatların dışına çıkan Tercüman - Rehberler hakkında Tercüman - Rehberlerle ilgili denetleme hükümleri uygulanır.

Madde 38 — Tercüman - Rehberler denetleme ile ilgili hükümler :

1 — Aşağıdaki sebeplerle Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca Tercüman - Rehberlerin belgeleri muayyen süreli veya süresiz olarak iptal edilir.

a) Her yıl için aynı sebepten üst üste iki ihhtar veya değişik sebeplerden üç ihhtar almak,

b) Meşru bir sebebe dayanmaksızın Turizm Bürolarına, Turizm Acentalarına ve Turistlere hizmet etmekten kaçınmak,

c) Mesleklerini icra ederken turistleri, acentaları veya başka hakiki veya hükmi şahısları zarara sokmak,

d) Millî haysiyeti ihlâl edici veya memleket menfaatine aykırı hareketlerde bulunmak,

e) Türkiye'nin turistik ehemmiyetini azaltacak ve turistlere karşı gösterilmesi gereken hürmet ve nezakette kusur sayılacak tavır ve hareketlerde bulunmak,

f) Eşyalara tarihî kıymet uydurmak; fiyatlarını yükseltmek suretiyle satıcılara menfaat sağlamak, otel, lokanta ve sair yerlerde fazla hesap çıkartmak,

g) Mahallî şartlara göre tespit edilen fiyatların dışına çıkarak, para istemek, almak ve turistleri istismar etmek,

h) Turistlerin hakaret veya sair uygunsuzluklara uğramalarını önleyecek tedbirleri almamak, bu hususta ihmalkâr davranmak,

i) Bazı müesseselerin istifadesi için kasden kötü güzergâh tayin etmek,

j) Tercüman - Rehber kimlik kartında belirtilen yabancı dil veya dillerden başka bir dille rehberlik yapmak,

k) Görev sırasında Tercüman - Rehber kartını yanında taşıma- mak ve kokartını takmamak.

2 — Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Tercüman - Rehberleri aşağı- daki hallerde mesleklerini icra etmekten tamamıyla men edebilir :

a) Üst üste iki defa isten muvakkaten men cezası almak,

b) Millî şerefe ve memleket turizmüne menfi hareketlerde bulun- mak veya mesleki faaliyetlerinin bu bakımlardan zararlı olduğuna ka- naat getirilmek,

3 — Turistler tarafından Tercüman - Rehberlik hakkında vaki ola- cak şikâyetler, Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Bölge Müdürlükleri ve büro şefliklerine, belediyelere; mülkiye amirliklerine, emniyet makam- larına yapılır. Şikâyetle karşılaşan makamlar şikâyeti tetkik edip derhal varsa Bölge Müdürlüğü veya büro şefliği aracılığı ile Turizm ve Tanıt- ma Bakanlığına bildirirler.

4 — Turistler tarafından Tercüman - Rehberler hakkında doğru- dan doğruya Turizm ve Tanıtma Bakanlığına aksettirilen şikâyetleri Bakanlık, Mülkiye Amirlikleri, Belediyeler ve Emniyet mercileri kana- liyle tetkik ettirerek icabını yapar.

5 — Şikâyetler hakkında nihai karar mercii Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca bildirilir.

Madde 39 — Bölge Müdürlükleri, emniyet ve belediye ilgilileri, varsa Tercüman - Rehberler Derneği ile işbirliği yaparak Tercüman- Rehberleri kontrol ederler. Yönetmelik hükümlerine aykırı görülen hu- suslar da Bölge Müdürlüğüne yetimlik hükümlerine göre gerekli işlem yapılır. Ve durum Bakanlığa bildirilir.

Madde 40 — Tercüman - Rehber kimlik kartında belirtilen ya- bancı dil veya dillerden başka bir dille rehberlik yapamaz.

Tercüman - Rehber kimlik kartında belirtilen yabancı dilden başka bir dille rehberlik yapmak isterse, OTEM'de açılacak o dildaki lisan sınavında başarı göstererek kimlik kartına bunu kaydettirir.

Madde 41 — Bağlı bulunduğu bölgeden başka bir bölgede çalış- mak isteyen Tercüman - Rehberler çalışmak istediği yeni bölgenin Coğ- rafya, Arkeoloji, Sanat Tarihi, Folklor ve Mitolojisinden OTEM'lerde fark imtihanları verirler.

Madde 42 — Bakanlıktan Tercüman - Rehber belgesi almamış olanlar Tercüman - Rehberlik yapamazlar.

Madde 43 — Tercüman - Rehberler görev sırasında hüviyet kart- larını yanlarında taşımak ve Bakanlıkça hazırlanarak kendilerine ve- rilecek olan kokartlarını takmak mecburiyetindedirler.

Madde 44 — Belgesiz Tercüman - Rehberlik yapanlar hakkında umumî hükümlere göre işlem yapılır.

Madde 45 — Mesleğinde başarı gösteren Tercüman - Rehberlere Bakanlıkça Şeref kartı verilir. Şeref kartına müstehak olanları ilgili kuruluşlar Bölge Müdürlüklerine bildirirler. Bu namzetler arasından seçilecek şahıs Bölgelemlerle teklifiyle Bakanlıkça tespit edilir.

Madde 46 — Bakanlık, Tercüman - Rehberlerin Dernekleşmesini ve teşkilatlanmasını teşvik eder.

Amatör Tercüman - Rehber Kursları ve Amatör Tercüman - Reh- berler :

Madde 47 — a) Amatör Tercüman - Rehber kursları, usulüne göre kurulmuş ve Turizmle ilgili olduğu Bakanlıkça kabul edilen der- nek ve kurumlarla yüksek öğrenim öğrenci kuruluşları tarafından en yakın Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Bölge Müdürlükleri işbirliği halinde Bakanlığın izni ile açılır.

b) Kursun açılabilmesi için müracaat eden kuruluş veya derne- ğin, kursun malî portresini, karşılaması ve kursa en az on adayın ka- tılmasını sağlaması şarttır.

c) Amatör Tercüman - Rehber kurslarının ders ve gezi program- ları profesyonel Tercüman - Rehber kursları ders ve gezi programına pa- ralel olarak Bakanlık Bölge Müdürlükleri ile teklifi yapan dernek ta- rafından müştereken hazırlanır.

d) Amatör Tercüman - Rehber kurslarına katılabilme şartları :

1 — Türk vatandaşı olmak,

2 — Lise ve dengi bir okuldan mezun olmak,

3 — Kursun açılmasını teklif eden ve yöneten Bölge Müdürlü- ğünce düzenlenecek yazılı ve sözlü yabancı dil ve genel kültür testini başarmak,

e) Bir kursun toplam ders saati sayısı 90'dan aşağı olamaz.

f) Bu kurslar, Bakanlık Bölge Müdürlüklerinin denetimi altın- da yürütülür.

Bölge Müdürünün görevlendireceği bir yetkili kurs ve gezileri sü- rekli olarak izler ve kurs başında, kurs sonunda olmak üzere kursun gerekli şartları taşıyıp taşımadığı ve verimlilik derecesi hakkında Böl- ge Müdürlüğüne rapor verir.

g) Verimli ve başarılı olmadığına kanaat getirilen kurslar ilgili Bölge Müdürlüğü tarafından iptal edilir. Bu husus kurs yöneticilerine ve Bakanlığa yazılı olarak bildirilir.

h) Kurs bitirme sınavları ilgili Bölge Müdürlüğünün denetimi altında yapılır.

1) Kurslarda ders verecekler :

Kursu açacak kuruluşun teklif ve Bölge Müdürlüğünün tasdik edeceği kişiler bu kurslarda ders verebilirler.

i) Kursu başarı ile bitirenlere verilecek belgelerin Bakanlık adı- na, Bölge Müdürlükleri tasdik eder.

j) Amatör Tercüman - Rehberler her yıl Mart ayı içinde kart- larını bağlı oldukları kuruluşlar aracılığı ile Bölge Müdürlüklerine vize ettirirler.

k) Seyahat acentaları ve rehber kullanan diğer kurumlar Ama- tör Tercüman - Rehber çalıştıramazlar.

l) Usulsüz davranışları görülen Amatör Tercüman - Rehberlere ihtar vermek gerekirse hüviyet kartını iptal etmek vaktisi bağı bu- lundukları Bölge Müdürlüklerine aittir.

m) Amatör Tercüman - Rehberler kendi u nuuuları içinde;

Mensubu buldukları kuruluş veya derneğin sayıları on'u geç- meyen resmî veya özel misafirlerine;

Sayıları beş'i geçmeyen münferit ve dağılık turist kabilelerine,

Örgütlü veya münferit profesyonel Tercüman - Rehber bulun- mayan illerde turistlere (sayılarına bakılmaksızın) ücretsiz ve ama- tör bir ruhla refakat ederler.

Diğer konular :

Madde 48 — 1967 yılından itibaren üniversite bünyesinde Ba- kanlığımız tarafından açılmış olan kurslardan mezun olanların Tür- kiye çapında Tercüman - Rehberlik hakları 1961-1967 yılları arasın- da yine Bakanlığımızca açılmış olan bölgesel seviyede Tercüman - Rehber kurslarından mezun olanlarla bu Yönetmeliğin yayınlanma- sından önce Belediyeler Turizm Müdürlüklerinden Tercüman - Reh- ber belgesi almış olanların kendi bölgelerinde Tercüman - Rehberlik hakları saklıdır. Bu Yönetmeliğin yayın tarihinden itibaren, bu mad- dede yer alan kuruluşlar, daha önce kendilerine bağlı olan Tercü- man - Rehberlere yeni belge veremezler.

Bu Tercüman - Rehberlerin Turizm ve Tanıtma Bakanlığında alacakları yeni belgelerini her sene Mart ayı içinde bağlı oldukları Bölge Müdürlüklerine vize ettirmeleri şarttır.

Madde 49 — Ancak Türk vatandaşı olanlar Tercüman - Rehber- lik yapabilirler.

Madde 50 — Bu Yönetmelik vavımı tarihinden yürürlüğe girer.

Madde 51 — Bu Yönetmelik hükümlerini Turizm ve Tanıtma Ba- kanı yürütür.